

PROGRAM

„ MUZYKA ŁAGODZI OBYCZAJE ”

Opracowała: Katarzyna Drzewiecka

Motto :

**„ GDZIE SŁYSZYSZ ŚPIEW TAM WEJDŹ
TAM DOBRE SERCA LUDZIE MAJĄ
ŹLI LUDZIE WIERZAJ MI
CI NIGDY NIE ŚPIEWAJĄ ”**

SOSNOWIEC 2010

SPIS TREŚCI

1. „Najważniejsze jest dziecko”- wstęp
2. Charakterystyka programu
3. Cel główny programu
4. Procedury osiągnięcia celów
5. Przewidywane osiągnięcia dzieci
6. Warunki realizacji programu

I. NAJWAŻNIEJSZE JEST DZIECKO !

Nasze dzieci otoczone są różnymi „kosmicznymi” dźwiękami, muzyką głośną, agresywną, melodyjną, którą mogłyby zaśpiewać.

Okres przedszkolny jest szczególnie ważny dla rozwoju muzykalności, bowiem wtedy kształtuje się wrażliwość i zdolność muzyczna. To właśnie w tym okresie dziecko powinno być otoczone muzyką dostosowaną do jego możliwości percepcyjnych i odtwórczych. Muzyka jest ważnym czynnikiem wpływającym na rozwój dziecka. Przeżycia związane z odbiorem muzyki mają duży wpływ na rozwój emocjonalny i estetyczny. Dziecko nosi w sobie muzykę spontaniczną, może ono przekazać otoczeniu bogate pokłady emocji przez śpiew, który jest najbliższą mu formą ekspresji muzycznej. Szkoła, do której dziecko idzie po ukończonym etapie przedszkolnym, powinna zapewnić każdemu uczniowi możliwości dalszego kontynuowania muzyki, w każdej dziedzinie. Piosenka stanowi najprostszą, najbliższą dziecku utwór muzyczny, zrozumiałą, będącą źródłem emocjonalnych przeżyć. Piosenka jest podstawą rozwoju wrażliwości słuchu w różnych jej przejawach: wysokości dźwięku, czasu trwania, dynamiki, tempa i artykulacji. Należy również podkreślić, że ogromne znaczenie ma również wspólny śpiew dla rozwoju uczuć i więzi społecznych. Przyczyną ich powstania jest wspólne emocjonalne przeżycie piosenki i wspólna odpowiedzialność za ostateczny kształt artystyczny utworu.

Ja sama bardzo lubię muzykę i śpiew. Muzyka towarzyszy mi w każdej chwili życia. Rozwijając swoje zainteresowania muzyczne

chodzę na różne koncerty, kolekcjonuję płyty i kasety z różnorodną muzyką. Śpiewałam w zespołach muzycznych takich jak: „Kiepurki”, „Słoneczni”. Śpiewanie daje mi ogromną radość, którą przekazuję innym ludziom, a w szczególności dzieciom, z którymi pracuję. Ukończyłam również Ognisko muzyczne grając na pianinie i organach.

Jeżeli pomogę dziecku rozwinąć muzykę, która jest w nim, uczynię je istotą, nie tylko lepszą i szlachetniejszą, lecz również bardziej szczęśliwszą.

Podstawowym warunkiem odnoszenia sukcesów w życiu jest stworzenie dzieciom szansy wykazania się osiągnięciami w różnych dziedzinach działania. Wybrałam tę sferę działalności dziecka ponieważ mogę wiele zaoferować dzieciom ze swojej strony, a jednocześnie poprzez odpowiedni dobór repertuaru oraz form muzycznych, stworzyć dziecku warunki do wszechstronnego rozwoju w atmosferze radości, zaufania oraz zadowolenia z wykonywanych zadań.

II. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

Program „Muzyka łagodzi obyczaje” został stworzony z myślą o dzieciach w wieku wczesnoszkolnym, w klasach I - III. Podstawowe formy wychowania muzycznego w szkole to słuchanie i śpiewanie piosenek, zabawy rytmiczne i ruchowe, zabawy ze śpiewem, gra na instrumencie. Założenia programu stwarzają możliwość rozwijania zdolności i wrażliwości dzieci, podniesienie poziomu kultury osobistej, aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, zapoznanie dzieci z literaturą muzyczną i dziedzictwem narodowym w sferze muzyki. Bardzo ważną cechą tego programu jest to, że wspomaga on proces wychowania dzieci w szkole.

Program mój oparłam na założeniu, że wysiłek podejmowany w ramach pracy wychowawczo – dydaktycznej w klasach początkowych przyniesie efekty, jeżeli:

- Treści, zakres i metody pracy uwzględniać będą oczekiwania dzieci, będą dostosowane do ich potrzeb i zainteresowań oraz możliwości.
- Działania realizowane będą wspólnie z innymi nauczycielami, dyrekcją.
- Nastąpi integracja działań we wszystkich sferach pracy wychowawczo – dydaktycznej.

III. CEL GŁÓWNY

W wyniku realizacji programu dziecko powinno być otwarte na drugiego człowieka. Samodzielnie dokonywać wyboru zachowań właściwych. Spontanicznie reagować na muzykę i dzielić się muzyką z innymi ludźmi.

Cel ten może być osiągnięty przez:

- Dostarczanie dzieciom radości płynącej z kontaktu z muzyką.
- Integrowanie klas początkowych I – III.
- Rozwijanie indywidualnych zdolności dziecka.
- Rozwijanie zainteresowań dziecka.
- Inspirowanie dzieci do wykazywania inicjatywy, aktywności, samodzielności.
- Wyrabianie pozytywnych cech charakteru.
- Stworzenie dzieciom warunków do spontanicznego reagowania na muzykę.
- Uaktywnienie jednostek biernych i nieśmiałych.
- Stwarzanie dzieciom warunków do realizowania potrzeby ruchu, zabawy i kontaktu ze sztuką.
- Umożliwienie dzieciom emocjonalnego przeżywania muzyki.
- Zrozumienie przez dziecko, że jest „instrumentem” odtwarzającym rytm i melodię.
- Rozwijanie aparatu oddechowego, słuchowego i głosowego.
- Poprawianie koordynacji ruchowej.
- Wzbogacanie słownictwa, poprawianie wymowy.

- Integrowanie sfery muzycznej z innymi sferami edukacji wczesnoszkolnej.
- Przybliżenie dzieciom twórczości i krótkich rysów polskich kompozytorów
- Ośmielenie dzieci do występów na terenie szkoły.
- Stwarzanie okazji do tworzenia muzyki, instrumentów muzycznych nie melodycznych, ruchu do słyszanego akompaniamentu, itp.
- Wyrabianie wyobraźni dzieci.
- Rozwijanie umiejętności praktycznych : śpiew, gra na instrumentach, aktywność ruchowa, tworzenie i słuchanie muzyki.

IV. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

Każde dziecko ma naturalną potrzebę obcowania z muzyką. My dorośli jesteśmy od tego, żeby wskazać mu do niej drogę. Należy pamiętać o tym, że dziecko ma ograniczoną percepcję i jest bardzo ruchliwe. Należy tak organizować zabawy i zajęcia, żeby muzyka wprowadziła dzieci w nastrój, wyciszyła je, zainteresowała. Nie możemy podchodzić do dziecka zbyt rygorystycznie, żeby nie zagłuszać muzyki tkwiącej w dziecku. Z drugiej strony, nie możemy pozostawiać pełnej swobody, gdyż trudno nam będzie zrealizować postawione cele.

Bardzo ważne jest, żeby dziecko odczuło potrzebę realizowania zadań postawionych przez nauczyciela. Powinno znać cel przyświecający zadaniu i rozumieć go. Dziecko powinno odczuć, że może współdecydować o sposobach prezentacji, wyborze repertuaru, strojów, rekwizytów. Może mieć możliwość decyzji komu przedstawi swoje umiejętności. Jest to bardzo ważne, gdyż podnosi zaangażowanie dziecka i jego samoocenę.

Piosenki, które dziecko poznaje, powinny być miłe dla ucha, dostosowane do możliwości percepcyjnych dziecka, wywołujące pozytywne emocje, ale przede wszystkim mieć wartości wychowawcze.

Do słuchania muzyki powinny być dobrane utwory krótkie, charakterystyczne, ilustrujące określone zagadnienia. Komentarz do słuchanego utworu powinien być krótki i dotyczyć tylko konkretnych elementów. Dziecko powinno tworzyć muzykę całym swoim

ciałem oraz za pomocą przedmiotów, które zainspirują dziecko. Nie wolno ograniczać dziecka, ani lekceważyć jego pomysłów. Spontaniczna aktywność twórcza pobudza wyobraźnię, wycisza dziecko nadpobudliwe lub pozwala na wyzwalamie energii tkwiącej w dziecku.

W czasie zabaw rytmicznych i ruchowych dziecko powinno mieć zawsze okazję do swobodnych interpretacji ruchowych i improwizacji tanecznych.

Nie każde dziecko obdarzone jest talentem muzycznym. Nie możemy zniechęcać takiego dziecka, ale angażować go w takie formy muzyczne, które pozwolą mu na aktywne uczestniczenie w pracach grupy. Aktywność ta pozwoli dziecku uwierzyć we własne siły i zdolności i wzmocni jego samoocenę.

Świadomy roli wzorca nauczyciel, powinien sam świecić przykładem, angażując się w działalność muzyczną. Powinien także umożliwiać dzieciom spotkania z różnymi gatunkami muzyki oraz jej wykonawcami. Prezentować instrumenty niedostępne bezpośredniej obserwacji, poprzez zapraszanie muzyków, zespołów.

Na koniec chciałabym zwrócić uwagę , że muzyka powinna towarzyszyć dziecku w każdej chwili życia.

V. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA DZIECI

1. Umiejętność wykazywania inicjatywy, aktywności, samodzielności.
2. Wyrobione pozytywne cechy charakteru: poszanowanie wolności innych, rozwiązywanie sporów na drodze rozmów, umiejętność poświęcania własnych korzyści dla dobra innych, udzielanie pomocy tym, którzy tego potrzebują.
3. Umiejętność spontanicznego reagowania na muzykę.
4. Umiejętność aktywnego i śmiałego uczestnictwa w działaniach grupy.
5. Umiejętność emocjonalnego przeżywania muzyki.
6. Rozwinięty aparat oddechowy, słuchowy i głosowy.
7. Umiejętność koordynacji ruchowej.
8. Wzbogacone słownictwo, poprawna wymowa.
9. Szeroki zakres wiadomości na temat muzyki.
10. Rozwinięte twórcze dyspozycje w dziedzinie muzyki.
11. Zna twórczość polskich kompozytorów.
12. Zna polskie pieśni narodowe i ludowe.
13. Umiejętność tworzenia muzyki, instrumentów muzycznych nie – melodycznych, ruchu do słyszanego akompaniamentu, itp.
14. Rozwinięte umiejętności praktyczne : śpiew, gra na instrumentach, aktywność ruchowa, tworzenie i słuchanie muzyki.
15. Umiejętność odbioru i rozumienia wartościowej muzyki.

VI. WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU

Program przeznaczony jest do realizacji z dziećmi w wieku szkolnym w klasach I – III.

Program powinni realizować nauczyciele z przygotowaniem pedagogicznym i muzycznym. Nauczyciel powinien odznaczać się dużą wrażliwością estetyczną, szczególnie zaś kochać muzykę i mieć konkretne umiejętności wokalne.

Program powinien być realizowany raz w tygodniu w trakcie zajęć lekcyjnych jako przerwa śródlekcyjna i trwać do ok. 20 min.

Szkoła powinna być wyposażona w odpowiedni sprzęt: instrumenty, magnetofon, odtwarzacz płyt kompaktowych, kasety magnetofonowe, płyty kompaktowe, literaturę muzyczną, środki audio – wizualne, itp. Nauczyciel powinien śledzić wydarzenia w środowisku lokalnym i aktywnie włączać się w organizowanie imprez, koncertów tworzonych dla dzieci.